

● Leve de belastingrevolutie ●

Enkele weken geleden, op dinsdag 16 september, heeft minister van Financiën Wouter Bos zijn plannen onthuld voor het begrotingsjaar 2009. En zoals altijd is er in de weken voorafgaand aan die datum het nodige onthuld zodat we op de dag zelf niet teveel schrikken. Nu maakt dat mij niet uit, ik schrik al elke maand als ik zie hoeveel er ingehouden wordt op mijn salaris. En dan houd ik nog niet eens rekening met de omzetbelasting van 19% op de meeste aankopen. Of de accijnzen op drank en de BPM op auto's. Gelukkig zit er op voeding nog een laag tarief van 6%.

Nu is het niet eenvoudig om minister van Financiën te zijn. De staatsinkomsten liggen niet vast en fluctueren met de stand van de economie. Aan de andere kant staan veel uitgaven wel vast. En om het nog lastiger te maken, als het economisch wat minder gaat, lopen de inkomsten terug en stijgen de uitgaven omdat meer mensen een beroep zullen doen op de overheid. De Europese Unie heeft vastgelegd dat een tekort op de begroting niet te hoog mag oplopen. Maar de politiek zou de politiek niet zijn om geen uitweg te bieden, dus als de economie echt in het slop zit, mag een tekort tijdelijk hoger uitkomen.

Gelukkig is het de laatste jaren goed gegaan met Nederland en is er zelfs ruimte geweest om de staatsschuld wat af te bouwen. Al met al blijft de staatsschuld behoorlijk groot, op dit moment € 223,2 miljard. Dit lijkt veel, maar het is nog niet de helft van wat we in Nederland per jaar met zijn allen verdienen. De gemiddelde huizenbezitter heeft een hypotheek van vaak vier of vijf keer zijn inkomen. Nu is een dergelijk groot getal van vele miljarden een heel abstract begrip en je moeilijk voor te stellen. Anders gezegd: per inwoner van Nederland is de staatsschuld circa € 13.500. Dus elke pasgeboren baby begint al met een forse debetstand.

Volgens minister Bos gaan we er volgend jaar allemaal op vooruit, maar ik ben bang dat het niet veel zal uitmaken. Een manier om te kijken hoeveel belasting je in totaal betaalt, is de tax freedom day of de belastingvrije dag, te berekenen. Die kwam gemiddeld voor Nederland dit jaar uit op begin juli. Dus pas ná die datum begint u voor uzelf te werken, alles daarvoor is bestemd voor de overheidsuitgaven. Nu is het makkelijk om kritiek te hebben op de overheid, er worden van ons belastinggeld echter een boel nuttige zaken gedaan. Maar ook een boel zaken waarbij je je afvraagt of ons zuurverdiende geld niet wat makkelijk uitgegeven wordt.

Helaas is het beleid weerbarstig als het gaat om het verminderen van de uitgaven van de overheid. Elke gedupeerde is ook een kiezer en daardoor wordt vaak voor de weg van de minste weerstand gekozen. Kijk maar eens bij de belastingaangifte naar de uitzonderingsgevallen en speciale regelingen. Veel mensen maken overigens geen gebruik van de tegemoetkomingen waarop ze recht hebben. Een werkende alleenstaande ouder met een inkomen op

minimumniveau heeft bijvoorbeeld recht op zeker tien vormen van inkomensondersteuning! Kinderbijslag, kinderkorting, combinatiekorting, aanvullende combinatiekorting, alleenstaande-ouderkorting, aanvullende alleenstaande-ouderkorting, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag, huurtoeslag en Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven. En dat zijn dan nog alleen maar de landelijke regelingen... Wie heeft zin om daar allemaal achteraan te gaan? Geen wonder dat veel mensen geen gebruik maken van de regelingen terwijl ze er wel recht op hebben.

Hoe zou het leven van de belastingbetaler wat aangenamer kunnen worden? Een manier zou zijn om de huidige hoge tarieven en het ingewikkelde belastingstelsel te ontdoen van de aftrekposten en vrijstellingen. We gaan dan naar een laag belastingtarief met een brede belastinggrondslag. Daarbij komt ook dat lage tarieven het ondernemingsklimaat en de werkgelegenheid bevorderen. Hoe hoger de belastingdruk, hoe hoger het aandeel van de 'informele' economie. Dus het zwartwerken of iets kopen zonder btw te betalen. Voor landen met een relatief lage belastingdruk is de omvang van de informele economie circa 10%. Voor landen met een hoge belastingdruk, zoals Duitsland, Nederland en Zweden, ligt die tussen de 15 en 20%. Lage tarieven bieden dus meteen al voordelen. Willem Vermeend, oud-staatssecretaris van Financiën, is voorstander van een nieuw belastingstelsel, waarbij de belasting op arbeid verlaagd wordt en verschuift naar de consumptie. Uiteindelijk kunnen we uitkomen bij een systeem met een laag en uniform tarief, de zogenaamde vlaktaks. Geen ingewikkelde regels meer en minder belastingontduiking. Gelijktijdig zou er, denk ik, gewerkt moeten worden aan een efficiëntere overheid die met minder inkomsten toekan. Geld rondpompen van de ene belastingbetaler naar de andere is relatief duur. Het apparaat dat alles uitvoert werkt niet voor niets. Zo snijdt het mes aan twee kanten: een lager tarief en een kleinere overheid die minder inkomsten nodig heeft.

F Friesland Bank

Frank Verhees is hoofd Economisch Bureau bij Friesland Bank. Vragen of reacties kunt u mailen naar investorrelations@frieslandbank.nl. Voor de in deze publicatie verwerkte gegevens is gebruikgemaakt van bronnen die door Friesland Bank betrouwbaar worden geacht. Deze publicatie bevat algemene informatie en houdt geen individueel advies of aanbeveling in tot het doen van bepaalde transacties. De beloning van de opsteller van deze publicatie is niet gekoppeld aan door Friesland Bank verrichte zakenbanktransacties voor bedrijven die in deze publicatie worden genoemd. Meer algemene informatie over onze beleggingsaanbevelingen kunt u vinden op www.frieslandbank.nl onder Particulieren/Beleggen.